

Lag om ändring i radio- och TV-lagen (1996:844);

utfärdad den 29 november 2007.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om radio- och TV-lagen (1996:844)

dels att nuvarande 3 kap. 1–4, 7 och 8 §§ ska betecknas 3 kap. 7–10, 13 och 14 §§,

dels att 1 kap. 2 och 5 §§, 2 kap. 2 §, 3 kap. 5 och 6 §§, 6 kap. 8 §, 7 kap. 1 §, 9 kap. 4 §, 10 kap. 5, 8 och 9 §§, 11 kap. 1 och 2 §§, 12 kap. 1 och 2 §§, 13 kap. 1 och 3 §§, de nya 3 kap. 7–10, 13 och 14 §§ samt rubrikerna till 3, 11 och 12 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas åtta nya paragrafer, 3 kap. 1–4, 11 och 12 §§, 10 kap. 13 § och 11 kap. 7 § av följande lydelse.

1 kap.

2 §³ Lagen gäller för sändningar av TV-program, om sändningen kan tas emot i någon stat som är bunden av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-stat) och den som bedriver sändningsverksamheten

1. är etablerad i Sverige enligt definitionen i artikel 2.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG om ändring av rådets direktiv 89/552/EEG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television⁴,

2. varken uppfyller kriteriet under 1 eller är etablerad i någon annan EES-stat, men använder sig av en frekvens som har upplåtits här i landet,

3. varken uppfyller något av kriterierna under 1 och 2 eller använder sig av en frekvens som har upplåtits av någon annan EES-stat, men använder sig av en satellitkapacitet som tillhör Sverige,

4. varken uppfyller något av kriterierna under 1, 2 och 3 eller använder sig av en satellitkapacitet som tillhör någon annan EES-stat, men använder sig av en satellitupplänk belägen i Sverige, eller

¹ Prop. 2007/08:8, bet. 2007/08:KU4, rskr. 2007/08:40.

² Se Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, ändrat genom direktiv 98/48/EG (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034).

³ Senaste lydelse 1998:1713.

⁴ EGT L 202, 30.7.1997, s. 60 (Celex 31997L0036).

5. varken uppfyller något av kriterierna under 1, 2, 3 och 4 eller använder sig av en satellitupplänk belägen i någon annan EES-stat, men är etablerad i Sverige enligt artikel 52 och följande i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Den som, efter att ha varit etablerad i Sverige, etablerar sig i en annan EES-stat i syfte att kringgå svensk lagstiftning när verksamheten huvudsakligen riktar sig till Sverige ska vid tillämpningen av denna lag anses etablerad i Sverige.

Oberoende av vad som föreskrivs i första stycket gäller i tillämpliga delar 1 kap. 1 §, 2 kap. 1, 2 och 4 §§, 3 kap. 1–5 §§, 8 § 1–3, 6–8 och 16, 10–12 och 14 §§ samt bestämmelserna i 9–13 kap. även den som står under en annan EES-stats jurisdiktion enligt direktiv 89/552/EG.

5 §⁵ Andra föreskrifter än 3 kap. 9 § första stycket 1 avseende villkor om förbud att sända reklam och 7 kap. 11 § om förbud att sända reklam gäller inte för ljud i TV-sändning, om ljudet helt stämmer överens med en ljudradiosändning som sker med stöd av tillstånd enligt denna lag eller för vilken den sändande låtit registrera sig.

2 kap.

2 §⁶ Tillstånd att sända TV-program meddelas av regeringen, om sändningsverksamheten finansieras med TV-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst, och av Radio- och TV-verket i övriga fall.

Tillstånd att till hela landet eller till utlandet sända ljudradioprogram meddelas av regeringen. Regeringen meddelar också tillstånd att sända lokal digital ljudradio.

Tillstånd att sända närradio enligt 4 kap. och lokalradio enligt 5 kap. meddelas av Radio- och TV-verket.

Radio- och TV-verket får vidare meddela tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradioprogram som inte är närradio eller lokalradio. Verket får förena ett sådant tillstånd med villkor enligt 3 kap. 7–9 §§ samt besluta att föreskrifterna i 6 och 7 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av ett sådant tillstånd.

Om det finns särskilda skäl får regeringen meddela tillstånd att sända ljudradioprogram i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller lokalradio.

3 kap. Sändningar av TV-program och andra ljudradioprogram än närradio och lokalradio

1 § Regeringen beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för TV-sändningar som kräver tillstånd enligt denna lag.

⁵ Senaste lydelse 2001:272.

⁶ Senaste lydelse 2001:272.

2 § Ett tillstånd att sända TV-program innebär rätt att samtidigt sända det antal programtjänster i varje område under den del av dygnet som anges i tillståndet.

3 § Tillstånd att sända TV-program får endast beviljas ett programföretag som bedöms ha finansiella och tekniska förutsättningar att bedriva sändningsverksamhet under tillståndstiden och som bedöms vara berett att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor.

4 § Vid beviljande av tillstånd att sända TV-program ska det särskilt beaktas att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk

1. för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tilltala olika intressen och smakriktningar,
2. för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster, och
3. av flera av varandra oberoende programföretag.

5 § Ett tillstånd som meddelas av Radio- och TV-verket får innebära rätt att endast vidareända program som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av någon annan. I ett sådant beslut får det föreskrivas att bestämmelserna i 6 och 7 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.

6 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram innebär rätt att samtidigt sända det antal programtjänster i varje område under den del av dygnet som anges i tillståndet.

7 §⁷ Ett tillstånd att sända TV-program eller andra ljudradioprogram än närradio och lokalradio får förenas med villkor som innebär att sändningsrätten ska utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradion och televisionen.

8 §⁸ Ett tillstånd att sända TV-program eller andra ljudradioprogram än närradio och lokalradio får förenas med villkor om skyldighet att

1. sända program till hela landet eller till en viss del av landet,
2. sända under en viss minsta tid,
3. samtidigt sända ett visst minsta antal program i varje område,
4. bereda utrymme för sändningar som är särskilt anpassade för syn- eller hörselskadade enligt 2 kap. 1 § andra stycket,
5. utforma sändningar på ett sådant sätt att de blir tillgängliga för funktionshindrade,
6. bereda utrymme för sändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen,
7. använda en viss sändningsteknik samt samverka med andra tillståndshavare i tekniska frågor, i syfte att främja tillgänglighet och konkurrens,
8. använda vissa radiosändare,

⁷ Senaste lydelse av tidigare 1 § 2001:272. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

⁸ Senaste lydelse av tidigare 2 § 2006:797.

9. ta hänsyn till ljudradions och televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen,

10. iakttä bestämelsen i 6 kap. 3 § första stycket om beriktigande även i fråga om ljudradion,

11. sända genmälen,

12. i programverksamheten respektera den enskildes privatliv,

13. sända ett mångsidigt programutbud,

14. regionalt sända och producera program,

15. kostnadsfritt sända meddelanden som är av vikt för allmänheten om en myndighet begär det,

16. utforma sändningarna på ett sådant sätt att de inte endast kan tas emot av en begränsad del av allmänheten i sändningsområdet, och

17. utarbeta en beredskapsplan för verksamheten under höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred samt lämna planen till regeringen och till den myndighet som regeringen bestämmer.

9 §⁹ Ett tillstånd att sända TV-program eller andra ljudradioprogram än närradio och lokalradio får förenas med villkor om förbud mot att sända

1. reklam eller andra annonser, och

2. även andra sponsrade program än sådana som anges i 7 kap. 8 § andra stycket, 9 § och 10 § andra stycket.

Ett sändningstillstånd får även förenas med villkor om förbud mot att diskriminera annonsörer.

10 §¹⁰ Ett tillstånd att sända TV-program eller andra ljudradioprogram än närradio och lokalradio får förenas med villkor som innebär att ägarförhållandena och inflytandet i ett företag som får tillståndet inte får förändras mer än i begränsad omfattning.

11 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen att sända TV-program ska gälla för viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som meddelats av Radio- och TV-verket att sända TV-program gäller för sex år. Om det finns särskilda skäl får Radio- och TV-verket besluta att ett tillstånd att sända TV-program ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

12 § Radio- och TV-verket får besluta att föreskrifterna i 3 kap. 3 och 4 §§ samt 6 och 7 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av ett tillstånd att sända TV-program under en begränsad tid om högst två veckor.

13 § Ett tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram ska gälla för viss tid som bestäms av regeringen.

Ett tillstånd som har meddelats för en tid av minst fyra år förlängs på oförändrade villkor med ytterligare fyra år, om tillståndshavaren önskar det och regeringen inte senast två år före tillståndstidens utgång meddelat att tillståndet inte kommer att förlängas eller att regeringen önskar förändra villkoren.

⁹ Senaste lydelse av tidigare 3 § 1998:1713.

¹⁰ Senaste lydelse av tidigare 4 § 1998:1713.

14 § Innan beslut om tillstånd meddelas ska den sökande ges tillfälle att ta del av och yttra sig över de villkor som regeringen eller Radio- och TV-verket avser att förena med tillståndet. Beslut om tillstånd får inte innehålla andra programrelaterade villkor än de som den sökande godtagit.

6 kap.

8 §¹¹ Den som sänder TV-program över satellit eller med stöd av tillstånd ska, om det inte finns särskilda skäl mot det, se till

1. att mer än hälften av den årliga sändningstiden upptas av program av europeiskt ursprung, och

2. att minst tio procent av den årliga sändningstiden eller minst tio procent av programbudgeten avser program av europeiskt ursprung som har framställts av självständiga producenter; en så stor andel som möjligt bör utgöras av program som färdigställts under de närmast föregående åren.

Som sändningstid anses i denna paragraf tid då det sänds program med annat innehåll än nyheter, sport, tävlingar, annonser och programtjänster som avses i 7 kap. 5 § andra stycket. I sändningstiden ska inte heller sändningar av endast text räknas in.

TV-sändningar enligt första stycket och ljudradiosändningar som sker med stöd av tillstånd av regeringen ska, om det inte finns särskilda skäl mot det, i betydande omfattning innehålla program på svenska språket, program med svenska artister och verk av svenska upphovsmän.

7 kap.

1 §¹² Före och efter varje sändning av annonser ska det sändas en särskild signatur som tydligt skiljer annonserna från övriga sändningar. Signaturen ska i televisionen bestå av både ljud och bild. I sökbar text-TV och i försäljningsprogram som avses i 5 § andra stycket ska signaturen alltid vara löpande, men behöver endast anges i bild.

I fråga om sändningar som regeringen lämnar tillstånd till får regeringen medge undantag från skyldigheten enligt första stycket och kravet enligt 6 §. Undantag får även medges av Radio- och TV-verket i fråga om sändningar av TV-program som verket lämnar tillstånd till.

Med annonser avses reklam samt sändningar som utan att vara reklam sänds på uppdrag av någon annan.

9 kap.

4 §¹³ Var och en som sänder TV-program över satellit eller med stöd av tillstånd ska årligen till Radio- och TV-verket redovisa hur stor andel av verksamheten som utgjorts av sådana program som avses i 6 kap. 8 § första stycket.

¹¹ Senaste lydelse 2004:147.

¹² Senaste lydelse 2004:147.

¹³ Senaste lydelse 2001:1046.

10 kap.

5 §¹⁴ Den som åsidosätter de bestämmelser och villkor som anges i denna paragraf får åläggas att betala en särskild avgift. Detta gäller

1. villkor om annonser och sponsrade program som föreskrivits med stöd av 3 kap. 9 § första stycket,
2. bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen enligt 6 kap. 4 §,
3. bestämmelserna om annonser i 7 kap. 1 och 5–7 b §§,
4. bestämmelserna om andra annonser än reklam i 6 kap. 5 § och 7 kap. 2 och 3 §§,
5. bestämmelserna om sponsring i 7 kap. 8 och 9 §§ samt 10 § andra stycket,
6. bestämmelsen om reklam i 7 kap. 11 §, eller
7. bestämmelsen om exklusiva rättigheter i 6 kap. 10 §.

Vid prövning av frågan om avgift ska påföras ska rätten särskilt beakta överträdelsens art, varaktighet och omfattning.

Avgiften tillfaller staten.

8 § Granskningsnämnden för radio och TV får besluta att den sändande på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut, när nämnden funnit att någon har brutit mot villkor som beslutats med stöd av 3 kap. 7 §, 8 § eller 9 § andra stycket, eller bestämmelsen om beriktigande i 6 kap. 3 § första stycket.

Beslutet, som får innefatta ett föreläggande vid vite, får inte innebära att offentliggörande måste ske i den sändandes program.

9 §¹⁵ Den som åsidosätter de bestämmelser som anges i denna paragraf får föreläggas att följa bestämmelserna. Ett föreläggande får förenas med vite. Detta gäller bestämmelser om

1. närradiosändningars och lokalradiosändningars innehåll samt skyldighet att i lokalradio sända eget material och program med lokal anknytning (5 kap. 11 § 2 och 3, 6 kap. 6, 7 och 7 a §§),
2. beteckningar (6 kap. 9 §),
3. sändningsplikt eller skyldighet att tillhandahålla kanal för lokala kabelsändarföretag (8 kap. 1, 2 och 4 §§),
4. tillståndsvillkor enligt 3 kap. 8 § 1, 3, 6–8 och 16,
5. skyldighet att lämna vissa upplysningar till Radio- och TV-verket (9 kap. 4–6 §§),
6. skyldighet att lämna inspelning (9 kap. 8 §),
7. varning (6 kap. 2 §),
8. skyldighet att årligen rapportera till Granskningsnämnden för radio och TV (9 kap. 9 §), eller
9. skyldighet att lämna upplysningar och handlingar enligt 9 kap. 7 §.

Föreläggande enligt första stycket 1, 2 och 6–9 får meddelas av Granskningsnämnden för radio och TV. Föreläggande enligt första stycket 3–6 och 9 får meddelas av Radio- och TV-verket. Föreläggande enligt första stycket 6 och 9 får även meddelas av Konsumentombudsmannen.

¹⁴ Senaste lydelse 2002:116.

¹⁵ Senaste lydelse 2006:797.

13 § Radio- och TV-verket får ta ut en avgift av den som hos verket ansöker om tillstånd att sända TV-program.

Avgiften ska motsvara Radio- och TV-verkets kostnader för handläggningen av tillståndsärenden enligt första stycket.

11 kap. Återkallelse av tillstånd, m.m.

1 §¹⁶ Ett tillstånd att sända ljudradio- eller TV-program ska återkallas på begäran av tillståndshavaren. Ett tillstånd får också återkallas enligt vad som anges i 2–5 och 7 §§ eller ändras enligt vad som anges i 2 och 7 §§.

2 §¹⁷ Ett tillstånd att sända TV-program eller ett tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram får återkallas om

1. tillståndshavaren väsentligt brutit mot föreskrifterna i 6 kap. 1–5 §§ eller 7 kap. 1–10 §§, eller

2. ett villkor som förenats med tillståndet med stöd av 3 kap. 7–10 §§ har åsidosatts på ett väsentligt sätt.

Ett tillstånd att sända TV-program eller ett tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram får ändras till att avse annat sändningsutrymme, om

1. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen medför att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna meddelas, eller

2. det är nödvändigt för att ge utrymme för ytterligare sändningar.

7 § Beslut om återkallelse av tillstånd enligt 2–5 §§ får meddelas endast om det i betraktande av skälen för åtgärden inte framstår som alltför ingripande.

Beslut om ändring av tillstånd enligt 2 § andra stycket 2 får meddelas endast om tillståndshavarens rätt enligt 3 kap. 2 § kan tillvaratas.

12 kap. Handläggningen av ärenden om särskilda avgifter, vite och återkallelse, m.m.¹⁸

1 § Ärenden om återkallelse av tillstånd på grund av överträdelse av villkor som meddelats med stöd av 3 kap. 7 § eller 3 kap. 8 § 9–12 och om överträdelse av 6 kap. 1–3 §§ ska på talan av Justitiekanslern tas upp av allmän domstol.

I övriga fall prövas ärenden om återkallelse av tillstånd av Radio- och TV-verket.

Ärenden om ändring av tillstånd att sända TV-program eller tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram prövas av den som meddelat tillståndet.

¹⁶ Senaste lydelse 2001:272.

¹⁷ Senaste lydelse 1998:1713.

¹⁸ Senaste lydelse 2001:272.

2 § Har tillståndet meddelats av regeringen, får en fråga om återkallelse tas upp först efter anmälan av regeringen, om inte tillståndshavaren själv begärt att tillståndet ska återkallas.

Har tillståndet meddelats av Radio- och TV-verket får en fråga om återkallelse tas upp

1. på begäran av tillståndshavaren,
2. på eget initiativ av den som är behörig att pröva frågan, eller
3. efter anmälan av Granskningsnämnden för radio och TV på grund av överträdelse av bestämmelse i denna lag eller av villkor för tillstånd som ska granskas av Granskningsnämnden enligt 9 kap. 2 §.

En fråga om ändring av tillstånd får, förutom på begäran av tillståndshavaren, tas upp på eget initiativ av den som är behörig att pröva frågan.

Innan Radio- och TV-verket meddelar beslut i ett ärende om återkallelse på grund av överträdelse av bestämmelse i denna lag eller av villkor för tillstånd som ska granskas av Granskningsnämnden för radio och TV enligt 9 kap. 2 § ska ett yttrande inhämtas från nämnden. Tillståndet får återkallas endast om nämnden finner att överträdelsen är väsentlig.

13 kap.

1 § Beslut enligt denna lag av Radio- och TV-verket om meddelande av tillstånd att sända TV-program och närradio, fördelning av sändningstid i närradion samt ändring och återkallelse av tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslutet gäller omedelbart, även om det överklagas.

3 §¹⁹ Beslut av Granskningsnämnden för radio och TV, Radio- och TV-verket eller Konsumentombudsmannen om förelägganden som har förenats med vite enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1–4 och 7–9 samt 10 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Förelägganden enligt 10 kap. 8 §, 9 § första stycket 1, 2, 4, 8 och 9 samt 10 § gäller omedelbart, om inte något annat förordnas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 februari 2008.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för tillstånd att sända TV-program och för tillstånd som meddelats av regeringen att sända ljudradioprogram om tillstånden har meddelats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

LENA ADELSON LILJEROTH

Knut Weibull
(Kulturdepartementet)